

ስለ
በሽታ
እና

ፈውስ

ልናውቃቸው የሚገቡ ነጥቦች

ትርጉም
ዓለማየሁ ማሞ

ኤዲተር
ዘነበ ገብረሐና

1993/2001

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
All rights reserved

ይህ መጽሐፍ የተተረጎመው
What Christians should know about ...
sickness and healing
by Ed Harding

copyright 1997

Published by
Sovereign World
Tonbridge, Kent TN11 9XT England
ከሚለው መጽሐፍ ሲሆን
የተተረጎመውም በዋናው አሳታሚ ፈቃድና ድጋፍ ነው።

Translated into Amharic by
Alemayehu Mammo
P.O.Box 16138
Tel. 00-251-1-56 27 86
E-mail: a_mamo@hotmail.com
Addis Ababa, Ethiopia

እርማት ሩት መኮንን

7000 copies published

የኮምፒውተር ለቀማና የሕትመት ዝግጅት
ሳሮን የጽሕፈት አገልግሎት

የሽፋን ፎቶ፡- ከኢትዮጵያ ቱሪስት ገንድ ሥራ ድርጅት

ማውጫ

	ገጽ
መግቢያ	4
1) ዘፍጥረትና ውድቀት	5
2) ሦስቱ የበሽታ መንሥዳዎች	9
3) የመርገም ውጤቶች	14
ሀ) በሕዝብ ላይ	
ለ) በቤተሰብ ላይ	
ሐ) በግለሰብ ላይ	
4) የዋጀን ክርስቶስ	16
5) ሥጋዊ ወይስ መንፈሳዊ?	19
6) መጽሐፍ ቅዱሳዊ የፈውስ መንገዶች	22
ሀ) እጆችን መጫን	
ለ) ሽማግሌዎችን መጥራት	
ሐ) የፈውስ ስጦታ	
7) የፈውስ ዕንቅፋቶች	25
8) ስትታመም	27
በመጨረሻም ... ተስፋ አትቁረጥ	31

መግቢያ

ባለንበት ዘመን ክርስቲያኖች ከሚጋፈጧቸውና በቤተ ክርስቲያን ከሚነሡ አከራካሪ ርእሰ-ጉዳዮች አንዱ ምናልባትም ፈውስ ሳይሆን አይቀርም። በእግዚአብሔር ልዕለ-ተፈጥሮአዊ ኃይል ተፈውሻለሁ የሚል አንድ ሰው ታውቅ ይሆናል። ብዙ ጸሎትና ምልጃ ቢደረግላቸውም እንኳ ሊድኑ ያልቻሉ መልካም ክርስቲያናዊ ባሕርይ ያላቸው በርካታ ሰዎችንም እንዲሁ። በቂ እምነት ካላቸውና ተስማሚውን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ካወቁ ሰዎች ሁሉ ሊፈውሱ ይገባል ብለው የሚያምኑና የሚያስተምሩ ወገኖች በአንድ በኩል አሉ። በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአብሔር ለፈውስ የሚያደርገውን ልዕለ-ተፈጥሮአዊ ጣልቃ ገብነት አቁሞ አል ባዮች ይገኛሉ። እንዲያውም ከዚያ አልፈው ይህ ይሆናል በማለት ከንቱ ተስፋን ማስጨበጥ ሕመምተኛውን ከእውነት የሚያጣርስና ለመሞትም ዝግጁ እንዳይሆን የሚያዘናጋ ጭካኔ የተሞላበት የማታለል ድርጊት ነው ይላሉ።

ይህ ዓይነቱ ጭንቀት አስቀድሞ የሚያገኘው የበሽተኛውን ቤተሰብ ነው። የሚጸልዩበትን ሰዓት ለመጨመር ያስቡ ይሆናል። “ግን እምነት ያንሰን ይሆን? እግዚአብሔር ግን ጸሎታችንን ሰምቶ ለምን ቸል አለ? በመጽሐፍ ቅዱስ በርካታ የተስፋ ቃሎች ተሰጥተው የለምን?” በሚሉና መሰል ጥያቄዎችም መወጣራቸው አይቀርም። አንተም ስለዚህ ጉዳይ ስታስብ ግር እንደሚልህ ግልጽ ነው። በሞት አፋፍ ላይ ሆነው የሚሠቃዩትን ሕፃናት ተመልክተህ ዘወር ስትል ‘እግዚአብሔር የት ነው? ፍቅሩና ርኅራኄውስ?’ ብለህ ሳትጠይቅ አትቀርም።

በዚህች አነስተኛ መጽሐፍ በዚሁ ዙሪያ አንዳንድ ርእሰ ጉዳዮችን በማንሣት መጽሐፍ ቅዱስ ምን እንደሚያስተምር እንመለከታለን። ይህ ደግሞ የሚያምኑትንም ሆነ የማያምኑትን ይመለከታል።

ክርስቲያን ሆኜ በኖርኩባቸው 28 ዓመታት እግዚአብሔር አስደናቂ ተአምራትን ሲያደርግ አይቻለሁ። እኔንም በተራቀቁ ሐኪሞች ድጋፍ እየደጋገመ ፈውሱኛል። የዚያኑ ያህል ደግሞ በእምነታቸው የበረቱ ክርስቲያን ወዳጆቹ ከሕመማቸው ሳይድኑ በዚያው ሲያንቀላፉ አስተውያለሁ።

እና ሁሉም ሰው በማናቸውም ሁኔታ ውስጥ ቢሆንም እንኳ ፈውስን መጠበቅ ኋላበት? ወይስ ፈውስ በሁኔታዎች ላይ የተመሠረተ ነው? ከሆነስ ቅድመ-ሁኔታዎቹ ምንድር ናቸው? ወይስ ይህ ነገር ከሐዋርያት ዘመን በኋላ ቆሟል?

እነዚህን ጥያቄዎች ለመመለስ ከመሞከራችን በፊት ግን ወደ ኋላ ተመልሰን ጅግሬውን ማየት ይገባናል። በሽታ ከየት እንደመጣ ማወቅ ይኖርብናል። የዚህ ቁልፍ በፍጥረት ታሪክ ውስጥ ይገኛል።

ዘፍጥረትና ውድቀት

የሰውን ልጅ ውድቀት ካልተረዳህ በቀር መዳንህ ግልጽ ሆኖ አይታይም። ልክ እንዲሁ በሽታን፣ የኃጢአት ውጤቶችና እግዚአብሔር ለአዳምና ለሰው ዘር ሁሉ ያደረገውን ለማወቅ መላው የሰው ዘር እንዴት በእግዚአብሔር ፍርድ ሥር እንደወደቀና ያም ምን እንዳስከተለ ማየት ይኖርብሃል።

በዘፍጥረት 2÷17 አዳም መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ እንዳይበላ ተከልክሎአል። “ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና” የሚለው ትእዛዝ ይህ ሞት ቃል በቃል የሚተረጎምና እርግጠኛ መሆኑን ያመለክታል። እስከዚያ ገደብ ድረስ አዳም የዘላለም ሕይወት ነበረው። ለዚያ የተፈጠረው አካሉም ከበሽታ ነፃ ነበረ። ያንን ኃጢአት ባይፈጽም ኖሮ ዛሬ በሕይወት ሊኖር ይችል ነበር! እግዚአብሔር ወደፊት አዲስ ሰማይና አዲስ ምድርን ከሚፈጥርባቸው ምክንያቶች አንዱ ይህ ነው። ለሰው የሚመች የተሟላ አካባቢ ደግሞም የነገሮችን ሁሉ መታደስ የሚያጠቃልለው መለኮታዊ ዕቅድ አካል ነውና። መንግሥተ-ሰማያት የእኛ መጪ ዕድል እንደሆነ የሚያስቡ ብቻ ለመደነቅ በቂ ምክንያት አላቸው!

የሰው ውድቀት ውጤቶች እጅግ አስከፊ ነበሩ።

“እግዚአብሔር አምላክም እባቡን አለው፡- ይህን ስላደረግህ ከእንሰሳት ከምድር አራዊትም ሁሉ ተለይተህ አንተ የተረገምህ ትሆናለህ፤” (ዘፍጥረት 3÷14)

“ለሴቲቱም አለ፡- በፀነስሽ ጊዜ ጭንቀትሽን እጅግ አበዛለሁ፥ በጭንቅ ትወልጃለሽ፤” (ዘፍጥረት 3÷16)

“አዳምንም አለው፡- ... ምድር ከአንተ የተነሣ የተረገመች ትሁን... ወደወጣህበት ምድር እስክትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራን ትበላለህ፤” (ዘፍጥረት 3÷17፣19)

ከዚያ በኋላ መላው የሰው ዘር በእግዚአብሔር ፍርድ ሥር ወደቀ። ከባድ ሥራ፣ ላብና እንባ የዕለት ተዕለት ዕድል ፈንታው ሞት ደግሞ የመጨረሻ ዕጣው ሆኑ። ከሰው ውድቀት ይልቅ መጪው ነገር ከፋ።

ከመጀመሪያው አዳም 930 ዓመት ኖሯል (ዘፍጥረት 5÷5)። ሴት 912 (ቁ. 8)፣ ሄኖስ 905 (ቁ. 11)፣ ቃይናን 910 (ቁ. 14) ዓመት የኖሩ ሲሆን በዚያው ዝርዝር 895፣ 962፣ 365 (ይህ የሄኖክ ዕድሜ ነው፤ እርሱ ግን አልሞተም) 969 እና 777 ዓመት የኖሩ ሰዎች ስም ቀርቧል። ከዚያ

በኋላ ብዙም ሳይረቅ የፍርድ ተራን እንመለከታለን። ይህም በኃጢአት ምክንያት የሰው ዕድሜ ወደ 120 ዓመት እንዲወርድ የተነገረበት ነው።

“እግዚአብሔርም፡- መንፈሴ በሰው ላይ ለዘላለም አይኖርም፤ እርሱ ሥጋ ነውና፤ ዘመኖቹም መቶ ሃያ ዓመት ይሆናሉ አለ” (ዘፍጥረት 6÷3)።

ግን ለምን? ምክንያቱን ቁጥር 11 “ምድርም በእግዚአብሔር ፊት ተበላሸች፤ ምድርም ግፍን ተሞላች” በማለት ይነግረናል። ከዚህም የተነሣ ምድር በዝናብና ጎርፍ ጠፋች። በመርከብ ከተንሳፈሩት በቀር መላው የሰው ዘርና እንስሳት ሁሉ ሞቱ። ይህ የጥፋት ውኃ ሰፊ ይዞታ ያለውን የግጦሽ መሬት በማውደሙ ለበርካታ የእንስሳት ዝርያዎች ሞት ምክንያት ከመሆኑም በላይ በዓለም የአየር ንብረት ላይ ትልቅ መዛባትን አስከተለ።

ከዚያ በኋላ እግዚአብሔር ዳግመኛ ምድርን በውኃ እንዳያጠፋት ቃል ገብቷል። ቃል ኪዳን ያቆመው ግን ለዚህ ብቻ አይደለም።

“እግዚአብሔርም በልቡ አለ፡- ምድርን ዳግመኛ ስለ ሰው አልረግምም፤ የሰው ልብ አሳብ ከታናሽነቱ ጀምሮ ክፉ ነውና ...” (ዘፍጥረት 8÷21)።

ይህ የእግዚአብሔርን ልብ ያሳያል። እርሱ ኃጢአትን ይቀጣል፤ ያም ሆኖ ግን ሊባርክ ይፈልጋል።

ይህ ታዲያ ከፈውስ ጋር ምን ያገናኘዋል ብለህ ትደነቅ ይሆናል። ነገር ግን የበሽታን ቀዳሚ መንሥዔ በትክክል እስካልተረዳህ ድረስ ትክክለኛውን መፍትሔ ልትገነዘብ አትችልም። በሽታ ከሰው ውድቀት ጋር ተያይዘው ከመጡት ፍርዶች አንዱ ነው። በንጉሥ ዳዊት ዘመን የሰው እድሜ ከነበረውም እንደቀነሰ እናነባለን።

“የዘመናቸችንም ዕድሜ ሰባ ዓመት፤ ቢበረታም ሰማንያ ዓመት ነው” [መዝሙር (90)10]።

በአሥራ ዘጠኝ ዘጠናዎቹ የሰው የመኖር ዕድሜ ወደ ሰማንያ ተጠግቷል። ይህም ሊሆን የቻለው በዳዊት ዘመን እንደነበረው በተፈጥሮአዊ ብርታት ሳይሆን በሕክምና ቴክኖሎጂ መራቀቅ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ረዥም ዕድሜ በረከት እንደሆነ ይናገራል። ማጠሩ ግን ርግማን ነው። ይህ እናትና አባትን ስለማክበር ከተሰጠው ትእዛዝ ጋር ብቻም መቆራኘት የለበትም። በብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ተጠቅሶ ይገኛልና። ከነዚህ መካከል ግን ከክርስቶስ የምድር ንግሥና ጋር ተያይዞ የተጠቀሰውና በኢሳይያስ የተጻፈው የእግዚአብሔርን ዓላማ በግልጽ የሚጠቁም ይመስላል።

“ከዚያም ወዲያ ጥቂት ዘመን ብቻ የሚኖር ሕፃን ወይም ዕድሜውን ያልፈጸመ ሽማግሌ አይገኝም፤ ጎልማሳው የመቶ ዓመት ሆኖት ይሞታልና፤ ኃጢአተኛውም የመቶ ዓመት ሆኖት የተረገመ ይሆናልና” (65:20)።

ታዲያ ይኼ ሁሉ ወደየት ይመራል? የሰው ፍጥረት ሁሉ በእድሜ ማጠር በእርጅና፣ በድካምና በመጨረሻም በሞት ርግማን ሥር መሆኑን ያሳየናል። ሁሉ ሰው በድካም ተረግሟል በማለቱ ምናልባት ትገረም ይሆናል። ነገር ግን መልሱ በጣም ቀላል ነው። ሰውነትህ ሳያረጅና ሳይደክም አትሞትም። ከቶ የማይሆን ነገር ነው። ምናልባት በጥይት ተመትተህ ወይም በተኛህበት ሞተህ ብትገኝ እንኳ ሐኪሙ የሞትክበትን ምክንያት በካርድህ ላይ ማስፈር ይኖርበታል። ከሰውነትህ ክፍሎች አንዳንዶቹ መሥራታቸውን አቆሙ - የሞትከው ከዚያ የተነሣ ነው!

አስደናቂው ተስፋ ግን በትንሣኤ አካል በምንነሣበት ጊዜ የማንታመም መሆኑና በዚያ ሰውነትም ለዘላለም መኖራችን ነው። ድካምና ሞት አብረው እንደሚሄዱ ሁሉ ÷ ጤንነትና የዘላለም ሕይወትም እንዲሁ ናቸው። በመንግሥተ - ሰማይ እንታመማለን ብሎ ማሰብ ከቶውኑ አይቻልም! ጳውሎስ ወደ ሮሜ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ ላይ ይህንን አሳብ በትክክል ዘርዘሮ አስቀምጦታል።

“የፍጥረት ናፍቆት የእግዚአብሔርን ልጆች መገለጥ ይጠባበቃልና። ፍጥረት ለከንቱነት ተገዝቶአልና ÷ በተስፋ ስላስገዛው ነው እንጂ በፈቃዱ አይደለም፤ ተስፋውም ፍጥረት ራሱ ደግሞ ከጥፋት ባርነት ነፃነት ወጥቶ ለእግዚአብሔር ልጆች ወደሚሆን ክብር ነፃነት እንዲደርስ ነው። ፍጥረት ሁሉ እስከ አሁን ድረስ አብሮ በመቃተትና በምጥ መኖሩን እናውቃለንና። እርሱም ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን የመንፈስ በኩራት ያለን ራሳችን ደግሞ የሰውነታችን ቢዛ የሆነውን ልጅነት እየተጠባበቅን ራሳችን በውስጣችን እንቃትታለን” (ሮሜ 8÷19-24)።

ከበሽታ ነፃ የሆነውን የትንሣኤ አካል አሁኑኑ እንደማንለብሰው ግልጽ ነው። ነገር ግን ጳውሎስ በቁጥር 25 እንደሚለው ይህንኑ “በትዕግሥት እንጠባበቃለን”።

ፍጥረት ለከንቱነት ከመገዛቱ የተነሣ ሁሉ ሰው ይደክማል። ጀርባው ይጎብጣል፤ ቆዳው ይሸበሸባል ÷ የሰውነቱ ቅርጽ ይለዋወጣል ÷ እየደጋገመ የሚታመም ይሆናል። መጽሐፍ ቅዱስ ሁሌ ወጣት ስለመሆን

ተስፋ አይሰጥም። ውበት ሐሰት ነው፤ ደም ግባትም ከንቲ ነው” (ምሳሌ 31÷30)።

መሠረታችንን በዘፍጥረት ላይ ልንጥልና ውድቀትንም ልንረዳ ይገባናል። ወደበኋላ ላይ እንደምንመለከተው ክርስቲያኖች እንዳይታመሙ የሚያደርግ መለኮታዊ መከላከያ የላቸውም። በምትታመም ጊዜም ሐኪም ከማማከር መቆጠብ የለብህም። ከተቀረው የሰው ዘር የባለ መጥፎ ሰው አይደለህም። ሆኖም ወደ ሕክምና ከመሄድህና ዓይነቱንም ከመወሰንህ በፊት እግዚአብሔርን መፈለግ ይኖርብሃል።

ከጥቂት ዓመታት በፊት ለወንጌል አገልግሎት ወደ ናይጄሪያ ከተንዝኩ በኋላ ኢንፍሉዌንዛ እንደያዘኝ የሚያሳዩ ምልክቶችን ተመለከትኩ። ቢሆንም ሩጫዬን ቀጠልኩ። እንደ አጋጣሚ አንድ ዶክተር አግኝቼ ተመርምሬ ነበር። በደሜ ውስጥ ምንም የተለየ ችግር አላገኘም። አሁንም በአገልግሎቴ ገፋሁበት። የኋላ ኋላ ግን ትኩሳት በረታብኝና ከአልጋ መነሣትም እንኳ ተሳነኝ። ስለዚህ ደሜ እንደገና ተመረመረ። እናም በተለምዶ ቢጫ ወባ የሚሉትና በ48 ሰዓታት ውስጥ መግደል የሚችለው አደገኛ በሽታ እንደተጠናወተኝ ተረዳሁ። ወደ ሆስፒታል ተወስጄ የደም ግፊቴ ሲለካ ላይኛው ስልሳ ታችኛው ግን ዜሮ (60/0) ሆኖ ተገኘ። ዜሮ ማለት ደግሞ የሚለካ ነገር አልነበረም ማለት ነው። በባለቤቴ ግፊት አስቸኳይ የሕክምና እርዳታ ባላገኝ ኖሮ በሽተኝነቴ በዚያው ያከትም ነበር። በተደረገኝ ሕክምና ለማገገም ቻልኩ። ይህንን እስከማገኝ ድረስ ሕይወቴ እንዳታልፍ የረዳኝ እግዚአብሔር ነው። ለዚህ በሽታ የዳረገኝ ሰይጣን ነው ብዬ አልተናገርኩም ÷ ወይም አሁኑኑ መለኮታዊ ፈውስ መቀበል አለብኝ አላልኩም። ሥጋዬ ደካማ ስለሆነ የሕክምና ድጋፍ እንደሚሻ ተረድቻለሁ። በእርግጥም ተፈወስኩ ÷ እናም አልሞትኩም!

ክርስቲያኖች በመታመማቸው የበደለኝነት ስሜት እንዲሰማቸው የሚደረግበትና ሐኪም ዘንድ በመሄዳቸውም እምነት እንዳነሳቸው የሚቆጠሩበት ሁኔታ ተፈጥሯል። እንዳንዶች አልታመምኩም እንዲሉ ከመገፋፋታቸውም በላይ ርዳታ ሳያገኙ የሞቱም አሉ። ነገሩ የገባው ክርስቲያን ግን እንዲህ አይደለም። ይጻልያል፤ እግዚአብሔርንም ይፈልጋል። ደግሞም ተገቢውን ምግብ ይወስዳል፤ አስፈላጊውን የሰውነት እንቅስቃሴ ያደርጋል። ደግሞም ከውድቀት የተነሣ በሰው ላይ የወረደውን ርግማን ያስታውሳል። ክርስቶስ ለእኛ ርግማን ሆነና ዋጀን የሚለው ምን ማለት እንደሆነ ወደፊት እንመለከታለን።

የሰው ውድቀት እንደ መግቢያ በር ያገልግል እንጂ የበሽታ ብቸኛ ምንጭ እንዳልሆነ ቀጥለን እንመለከታለን። መዘዙ ከዚያም አልፎ የእንስሳትን ዘሮች እንኳ ነክቶአል።

ሦስቱ የበሽታ መንሥኤዎች

በመጀመሪያው ምዕራፍ እንደተመለከትነው የሰው ውድቀት መዘዞች ላለፉት ስድስት ሺህ ዓመታት ቀጥለዋል። ሁላችንም በጥቂቱም ይሁን በብዙ መታመማችን ለሁሉም የተገለጠ እውነት ነው። ገና ስንወለድ የሚሰጠን ክትባት እንኳ ይህንኑ ያመለክታል። ሁላችንም የተጋለጥን ነንና።

የሰው ውድቀት ያስከተለውን በሽታና የሰውን ደካማነት እንደ ሕመም ላብራራው። ለምሳሌ፡- ጳውሎስ ጥሪፊሞስን በሚሲጢን የተወው (2ኛ ጢሞቴዎስ 4÷20) እና ጥቂት የወይን ጠጅ እንዲጠጣ ሊጢሞቴዎስ የመከረው (1ኛ ጢሞቴዎስ 5÷23) በመታመማቸው ነው። ውኃ ብቻ እንዳይጠጣ የነገረው አልኮል ጀርሞችን የመግደል ባሕርይ ስላለውና በሞቃት አገሮች ውኃ ንጹሕ መሆኑ ስለሚያጠራጥር ነው። ልክ እዚህ ጋ ስደርስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ብዬ የማስበውንና እንዴት በሽታን ማየት እንደሚገባን የሚጠቁም ቁልፍ ነው ብዬ የማምነውን ነጥብ ለማንሣት እፈልጋለሁ። በገሃዱ ዓለም ባሉት በባሕሪያቸውም ሆነ በመንሥኤያቸው አካላዊ ሕመሞችና መንፈሳዊ በሆኑት መካከል ግልጽ የሆነ ልዩነት አለ። ሌላም ሦስተኛ መደብ አለ። ይኸውም እግዚአብሔር በግለሰብ ወይም በሕዝብ ላይ በቅጣት መልክ የሚያመጣው በሽታ ነው። ለእግዚአብሔር የሚገባውን ክብር ለራሱህ ልትወስድ ስትሞክር እንደ ሄሮድስ ልትቀሰፍ ትችላለህ (የሐዋርያት ሥራ 12÷23)። ያን ጊዜ ሐዚም ዘንድ በመሄድ ልትፈወስ አትችልም። መፍትሔው በእግዚአብሔር ፊት ንስሐ መግባት ብቻ ነው!

ሦስቱ የሕመም ምንጮች እንደሚከተለው ሊገለጹ ይችላሉ፡-

- 1) ውድቀት - አካላዊ
- 2) ሰይጣን - መንፈሳዊ
- 3) እግዚአብሔር - ፍርድ

አሁን ዲያብሎስ፣ የውሸት አባት፣ የወንድሞች ከሳሽ፣ አጳፊዮን፣ አጥፊው፣ አውሬው እየተባለ የሚጠራው ሰይጣን እንዴት እዚህ እንደገባ እንመለከታለን።

በመጀመሪያ ነገሩ የተበላሸውና ችግሩም የጀመረው በዔድን ገነት ነበር። ሥጋዊው ከንቱነት የመጣው እግዚአብሔር በአዳምና በሰው ዘር ሁሉ ላይ በተናገረው ፍርድ ነው። አዳም ግን ሥጋ ብቻ አልነበረም። ነፍስ ነበረው። ኃጢአት በፈጸመ ጊዜ ቢሞትም እንኳ መንፈስም ነበረበት። ስለሆነም በሦስት አቅጣጫ የመጡትን ለውጦች ተሸክመው። ሥጋው ለበሽታ፣ መንፈሱ ለሞት፣ ነፍሱም ለእሥራት ተሰጡ። ከሁሉም የከፋው ግን

ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ኅብረት መቋረጡ ነው። ዋስትና ያጣ፥ ለአደጋ የተጋለጠና ፈሪ (ድንጉዋ) ነበር። መጪ ጊዜውን በተመለከተም መንፈሳዊ ውጊያ አጋጠመው። የቀደመ ክብሩን ተገፎ ሰይጣን (ሉሲፈር) ከሲሦ መላእክት ጋር ወደ ምድር ተጥሏልና (ኢሳይያስ 14÷12)። ዓላማውም የእግዚአብሔርን ፍጥረት ማጥፋት ነው። ሙሉው ታሪክ በዘፍጥረት ምዕራፍ ሦስት ላይ ሊነበብ ይችላል። እኔ ግን የሰው ውድቀት የአዳምና ሔዋንን ነፍስ በተጠናወተ ጊዜ ያስከተላቸውን መዘዞች በማብራራቱ ላይ አተኩራለሁ።

በመጀመሪያ ደረጃ ዓይኖቻቸው ተከፈቱ። ይህ ምን ማለት ነው? መጀመሪያ ላይ ዓይኖቻቸው ገዣዱን ዓለም ያዩ ነበር፤ አሁን ግን መንፈሳዊውንም ጭምር ተመለከቱ። እግዚአብሔር ከእነርሱ የሸሸገውን መንፈሳዊ አቅጣጫ አጤኑ። መጀመሪያ ከእነርሱ የተሰወረ ነበር። ስለሆነም ራቂትነታቸውን ተገነዘቡ። የዋህነት ጥሎአቸው ጠፋ። አንዳንድ የመንፈሳዊው ዓለም ገጽታዎች ከሁሉ ሰው የግምት ገደብ ውጭ ናቸው። ብዙውን ጊዜም አስማት ወይም “ሰውር /ድብቅ” እየተባሉ ይታወቃሉ። እናም አንድ ሰው ባለማወቅም ይሁን ሆነ ብሎ ወደዚያ ከተጣጋ ሊጠቃ ይልቁንም ሊታመም ይችላል። ይህን ወደፊት እናየዋለን።

አካባቢን ማወቅ ወቀሳን አስከተለን፤ ያ ደግሞ ራቂትነትን ለመሸፈን መመካከርን ወለደ። ከዚያ ማመካኘት ተጀመረ።

በነፍሱ፣ በአእምሮው፣ በፈቃዱና በስሜቶቹ ላይ የሚሰነዘረው ውጊያ ገፋ። አጋንንት የሚባሉት የማይታዩ መናፍስት የሰውን ነፍስ ማወክ፥ መበዘበዝና ሲያመቻቸውም መውረር በመጀመራቸው በሰው ልጅ ላይ የተከፈተው ጦርነት ቀጠለ። እግዚአብሔር በሰው ላይ የተናገረውን ርግማን የሚያስፈጽሙ ሆኑ። አስከፊው ነገር ደግሞ ይህ መርገም በደም ውርስ ከትውልድ ወደ ትውልድ የሚተላለፍ መሆኑ ነው።

“... ኃጢአተኞችንም ከቶ የማያነጻ፣ የአባቶችን ኃጢአት እስከ ሦስትና እስከ አራት ትውልድ ድረስ በልጆች ላይ የሚያመጣ ነው...” (ዘኁልቁ 14÷18)።

ይህንን መረዳት በእርግጥም አስፈላጊ ነው። ሁላችንም ሁለት ወላጆች (አባትና እናት)፣ አራት እያቶች፣ ስምንት ቅድመ - እያቶችና አሥራ ስድሳ ሕግያቶች አሉን። መንፈሳዊ ተጽዕኖ የሚያመጡብን የእነዚህ ዘመዶቻችን ደምር ሠላሳ ነው። እነዚህ ሁሉ የእግዚአብሔር ሰዎች ነበሩ ብሎ ማሰብ ያዳግታል። ስለሆነም የቤተሰቡን የዘር ግንድ ተከትሎ የሚመጣ መርገም ሲኖር ይችላል። ምናልባት ቤተሰቡን የሚያጠቃ የካንሰር ሕመም እንዳለ ልንመለከት እንችላለን። የሕክምናው ሳይንስ የሚያስተምረው በሽታው በዘር እንደማይተላለፍ ነው። ይኼ የበሽታውን

መንፈሳዊነት እንንዘባለን። ምናልባትም የቤተሰቡ አባላት በተለያዩ እገሮች በሚሠራና በርካታ ቡድኖች ባሉት እንቅስቃሴ ይሳተፉ ይሆናል። ይህን በመረጃ አስደግፎና በአገዝ ለይቶ ማስቀመጥ ይቸግራል። የበለጠ ይህን የሚያበራልን የኢየሱስ የፈውስ አገልግሎት ነው። እርሱ በሽታን (አካላዊ) በተደጋጋሚ የፈወሰ ሲሆን ጀርባን በማጉበጥ እንኳ የተገለጡትን አጋንንትን (መንፈሳዊ) አስወጥቷል።

በሉቃስ 13÷11 የምናገኘው የንባብ ዐውድ በጣም ግልጽ ነው። ሴትየዋ ለአሥራ ስምንት ዓመት የድካም መንፈስ ነበረባት። በምንም ዓይነት ቀና ብላ መቆም አልቻለችም። ኢየሱስም አንቺ ሴት “ከድካም ተፈትተሻል” አላት። ተፈውሰሻል እንዳላላት ልብ ማለት ያሻል። ችግሯ በሰውነቷ ላይ የተገለጠ መንፈሳዊ እሥራት ነበር። የተፈታችውም ከዚያ ነው። ኢየሱስ ለምኩራብ አለቃው ተቃውሞ ምላሽ በሰጠ ጊዜ ይህንኑ ማለትም በሰይጣን እሥራት ሥር እንደነበረች ተናግሮአል። ይህ ለምን እንደሆነ ባይገለጥም ሰይጣን ሰውነቷን ለመጉዳት የሚያስችል ጊዜ (እሥራ ስምንት ዓመት) አግኝቷል።

በእግዚአብሔር እርዳታ የበሽታውን መንሥኤ በትክክል መረዳትና መለየት በጣም አስፈላጊ ነገር እንደሆነ አምናለሁ። ምንም የሕክምና ፍንጭ ባይገኝላቸው ሰዎችን ለሕመም ሊደርጉ የሚችሉና ለቁጥርም የሚያታክቱ ምክንያቶች አሉ። ሐኪሞች ብዙውን ጊዜ የሥነ - ልቦና ችግሮች ይሏቸዋል። እንግሊዘኛው ቃል በቃል ሲተረጎም ‘የነፍስ ሕመም’ ይሆናል። በሕክምና ምክርና ርዳታ ከሚያገኙ በሽታዎች ከግማሽ በላይ የሚሆኑት በዚህኛው ክፍል ውስጥ ይመደባሉ። እነዚህ በሽታዎች ሁለቱንም ማለትም ነፍስና ሥጋን የሚያጠቁ ናቸው።

እንደ ሦስተኛ የበሽታ ምክንያት አድርገን የምናነሳው የእግዚአብሔርን ፍርድ ነው። ይህ እርሱ በሰው ላይ የተናገረው ርግማን ውጤት ሲሆን የሚነካውም የእርሱን መንገዶች ቸል የሚሉትን ነው። ነገሩ ግር ሊያሰኝ ይችላል። በእርግጥም ሰዎች የፍቅር አምላክ የሆነው እግዚአብሔር እንዴት ይህን ያደርጋል ብለው መጠየቃቸው አይቀርም። ለዚህ በዘዳግም 28 ያለውን ኪዳን መመልከቱ ይበጃል። ኪዳኑ ሁለት ምርጫዎችን ማለትም መታዘዝና በረከትን ወይም አለመታዘዝና መርገምን ያካትታል። በአይሁድ (የተመረጡ የእግዚአብሔር ሕዝቦች) ላይ እንደሚደርሱ ከተነገሩት ርግማኖች መካከል ቸነፈር (ቁ. 21)÷ ክላት፣ ንዳድና እባጭ፣ ትኩሳት (ቁ. 22)÷ ብጉንጅ፣ ችፌ፣ ሊፈወስ የማይችል ቁስልና እከክ (ቁ. 27)÷ ዕብደት፣ ዕውርነትና ድንጋጤ (ቁ. 29) ይገኙበታል። በእንዲህ ዓይነቱ ችግር ጊዜ ሰይጣን እንዳመጣው ማሰብም ሆነ ወደ ሐኪም መሄድ ለሕዝቡ አልጠቀመም። መፍትሔው ከክፉ መንገዳቸው መመለስ ነበር። ይህ አሁንም እውነት ነው። ጸጋው የተገለጠና

ርኅራኄው በፈጠረው ሁሉ ላይ ቢሆንም እንኳ እግዚአብሔር አልተለወጠም [መዝሙር (145)÷8-9]።

ኤድስን እንደ ምሳሌ መጥቀስ ይቻላል። እጅግ ስለቀሰሉና ብቸኝ ነት ስለሚሰማቸው ወንዶች እግዚአብሔር ይራራል። ሆኖም ከዚያ አልፈው ግብረ-ሰዶማውያን የሆኑት ሰዎች ቅጣቱን በሰውነታቸው ሊቀበሉ ይችላሉ።

“እንዲሁም ወንዶች የተለመደውን የግብረ-ሥጋ ግንኙነት ከሴቶች ጋር ማድረግን ትተው እርስ በርሳቸው በግብረ-ሥጋ ለመገናኘት በብርቱ ተመኙ፤ ስለዚህ ወንዶች ከወንዶች ጋር አሳፋሪ ነገር ፈጸሙ፤ በስሕተታቸውም ምክንያት የሚገባቸውን ቅጣት በሥጋቸው ይቀበላሉ” (ሮሜ 1÷27 - የ1980 ዓ.ም ትርጉም)።

በሽታው የሚይዘው በተመሳሳይ ፆታ መካከል በሚደረግ ግንኙነት ብቻ አይደለም። በልቅ የግብረ ሥጋ ግንኙነትም ይተላለፋል። እግዚአብሔር የኤድስ ሕሙማንን እንደ ፈወሰ የሚናገሩ ምስክርነቶችን ሰምቻለሁ፤ እኔም ይህ ሊሆን እንደሚችል አምናለሁ። አዎን እግዚአብሔር ሁሉን ማድረግ የሚችል ነው። እኛም ምሕረቱን ለመቀበል እንችላለን። ነገር ግን ሰዎች ሁሉ እርሱ ስለ ጋብቻ የደነገገውን የአንድ ለአንድ ዘይቤ ቢከተሉ ችግሩ ፈጽሞ ይወገዳል። ይህ ማለት ክርስቲያኖች ስለ ጉዳዩ አያገባቸውም ማለት አይደለም። ብዙዎች ስለ በሽታው ለማስተማርና ሕሙማኑን እስከ ሞት ለመንከባከብ ራሳቸውን ሰጥተዋል። በአጽንዖት ልገልጸው የፈለግሁት ዋነኛው አሳብ ግን መፍትሔው መድኃኒቱን ለማግኘት የሚደረገውን ምርምር ማፋጠን አይደለም የሚል ነው። ይልቁኑ ምክንያት ሳንደረድር በቀጥታ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ንስሐ ያስፈልገናል። ምክንያቱም ከላይ የተጠቀሰው ቃልና ሙሉው ምዕራፍ እንደሚነግረን ራሳችንን በሚጎዳ መልኩ የእግዚአብሔርን ሕግጋት ተላልፈናል።

እግዚአብሔር በሽታን በፍርድ መልክ እንደሚልክ ከመጽሐፍ ቅዱስ በርካታ ምሳሌዎች እናያለን። የግብፅ ቸነፈር በጣም ግልጽ ማስረጃ ነው።

እግዚአብሔር የምክንያትና ውጤት ሕግ እንዳለው መገንዘብ ይኖርብናል። ይህ ደግሞ በገሃዱ ዓለም ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊውም ዓለም የሚሠራ ነው። ብዙ ሴቶች በሕክምናው ሳይንስ ተፈትሸውና በጠቢባኑ ተመርመረው መውለድ እንደማይችሉ ይነገራቸዋል። በኋላ ግን መፀነስና መውለድ ሲችሉ ይታያል። እንዴት? የመርገምን ሥረ-መሠረት በመለየትና በመስበር ነው። እኔ ራሴ የመካንነትን መርገም በጸሎት በመስበር ለተወለደ እንድ ልጅ የክርስትና አባት ነኝ። ምሥጢሩ በቀላሉ እንዲህ ነው። በሽታው ወይም ችግሩ አካላዊ ሊሆን ይችላል። በሌላ ወገን ደግሞ መንፈሳዊ ገጽታ ኖሮት ይገኛል። በዚህ ጊዜ ጉዳዩን በጸሎት በማቅረብ

አስደናቂ ለውጥ ማየት ይቻላል። የተሟላ የሕክምና ምርመራ አስቀድሞ ማድረግ የሚመረጥ ነው። በዚህ የቶግሩ መንግሥት ሊደረስበት ካልተቻለ መንፈሳዊ ምክንያቱን ለማወቅ መሞከር የግድ ይሆናል።

ከእግዚአብሔር ጋር ያለህ ግንኙነት መቶ በመቶ ጤናማ ሆኖም እንኳ ልትታመም ትችላ ይሆናል። ኤልሳዕ የኤልያስን መጎናጸፊያ ብቻ ሳይሆን እጥፍ መንፈስም ተቀብሎ ነበር። ይህ ሁላችንም የምንናፍቀው ነው። ኤልያስ ወደ ሰማይ ሲወሰድም በጥንድ ዓይኖቹ ተመልክቷል። 2ኛ ነገሥት 13÷14 ግን “ኤልሳዕም በሚሞትበት በሽታ ታመመ” ይለናል።

ከሰው ውድቀት መዘዝ የተነሣ እግዚአብሔር ሌሎችን እንዲፈውስ የተጠቀመበት ነቢይ እንኳን ለበሽታ ተጋልጦ ነበረ። ስለዚህ አካላዊና መንፈሳዊ የሆነውን መለየትና ሁለቱንም ምንጮች መመርመር ይኖርብናል።

የመርገም ውጤቶች

ሰዎች ብዙ ጊዜ መርገምን ከተናገሩት መሃላ ጋር የሚያያይዙት መሆኑ ቅር ያሰኛል። በመሠረቱ ግን መርገም የእግዚአብሔርን ሕግ መተላለፍና የሚያስከትለውን ውጤት መጋፈጥ ነው። መርገም በሦስት የተለያዩ መንገዶች ይገለጣል፡-

- 1) በሕዝብ ላይ፡- እግዚአብሔር ለአብርሃም የገባለት ቃል ኪዳን እንደተጠበቀ ነው (ዘፍጥረት 12÷13)። በዚሁ መሠረት ይህንን ሕዝብ የሚረግሙ የእግዚአብሔር መርገም ያገኛቸዋል። ባለፉት በርካታ ምእተ ዓመታት በአይሁድ ሕዝብ ላይ በደልን ያደረሱ አገሮችን ይህ እንደሚነካቸው ብዙዎች ይስማማሉ።
- 2) በቤተሰብ ላይ፡- ቀደም ብለን እንዳየነው መርገም እስከ አራት ትውልድ ሊያልፍ የሚችል ነው። በርግጥ ይህ ከጋብቻ ውጪ ከተወለደ ልጅ (ዲቃላ) ርግማን ያጥራል። በዲቃላ ላይ መርገሙ እስከ አሥር ትውልድ ሊያልፍ የሚችል ነው። በዘዳግም 23÷2 ዲቃላ ወደ እግዚአብሔር ጉባዔ እንዳይገባ ተከልክሎአል። እስከ አሥር ትውልድ ያሉት ልጆቹም ቢሆን እንዲሁ። ግን ለምን? እስከ አሥር ትውልድ ያሉት ልጆቹ የሌላውን ኃጢአት ዋጋ መክፈላቸው ተገቢ ነውን? በእግዚአብሔር ዓይን ትክክል ነው። ምክንያቱም የመርገም አካሄድ ይህን ይመስላል። በተፈጥሮው ትውልድን የሚነካ ነው። የማኅበራዊ ሳይንስ ጠበብን የዝምድና ገመድ ሊቋጩለት ቢሞክሩም በቤተሰቡ ውስጥ ዲቃላ ካለ ርግማንም ይኖራል። በቤተሰብ ውስጥ በዘር የሚተላለፍ በሽታ ከተሰተዋለ መርገም መኖሩን የሚጠቁም ሕያው ማስረጃ ነው። በታወቁ ታላላቅ ቤተሰቦች ውስጥ እንኳ ርግማን እንዳለ ተስተውሎአል።
- 3) በግለሰብ ላይ፡- በቁጥር አንድ ላይ በተጠቀሰው መርገም ተጠቂ በሆነ ምድር የምትኖር ከሆነ፤ ወይም በዘር የወረደ ርግማን የሚያሠቃየው ቤተሰብ አባል ከሆነ መከራው ሊያገኝህ ይችላል። በዘዳግም 27÷14-28 መርገም ወደ እግዚአብሔር ሕዝብ እንዴት ሊመጣ እንደሚችል ተነግሯል። ይህንንም ካደመጡ በኋላ እንደገባቸውና በትክክልም እንደተረዱት ለማሳየት ‘አሜን’ ማለት ነበረባቸው። (‘አሜን’

የተረጋገጠና የታመነ ከሚል የዕብራይስጥ ቃል የወጣ ነው። ትርጉሙም ‘ይሁን’ ወይም ‘መልካም’ ማለት ነው።)

“በሕግ መጽሐፍ በተጻፉት ሁሉ ጸንቶ የማይኖር የማያደርግም ሁሉ የተረገመ ነው ተብሎ ተጽፎአልና” (ገላትያ 3÷10)።

ዳግም በመወለድ ክርስቲያን ለሆነ ሰው መልካም ዜና አለ። ይኸውም ኢየሱስ ከሕግ ርግማን የዋጀንና በጸጋው ሥር የምንኖር መሆኑ ነው። ለማያምኑት ግን ይህ ተፈጻሚ አይሆንም። እነርሱ አሁንም በርግማን ሥር ናቸው።

የሆነ ሆኖ ነጻነት እንደ ማንኛውም ከደኅንነት ጋር አብሮ እንደተገኘ በረከትና ጥቅም ሊታይ ይገባዋል። እንደ ኢየሱስ ቃል የምንኖር ከሆነ እውነት ከማንኛውም በሕይወታችን ውስጥ ካለ ርግማን ነፃ ያወጣናል። ይህ የእያንዳንዱ ግለሰብ ኃላፊነት ነው።

የዋጀን ክርስቶስ

አሁን ችግሩን ማየትና መንሥራውን መለየት እንደቻልን ተስፋ አደርጋለሁ። ከውድቀትና እርግግን እነርሱም ካስከተሉአቸው መዘዞች ነፃ ልንሆን ይገባል። ኢየሱስ ስለ እኛ ኃጢአት እንደ ሞተ እንገነዘባለን። ለእኛ ርግግን እንደሆነም መረዳት አስፈላጊ ነው። እርሱ ስለእኛ ርግግን በመሆን በእኛ ላይ የነበረውን መርገምና ውጤቶቹንም ሽሯል። እኛ ደግሞ መዋጀታችንን በእምነት መቀበል አለብን።

“በእንጩት የሚሰቀል ሁሉ የተረገመ ነው ተብሎ ተጽፎአልና ክርስቶስ ስለ እኛ እርግግን ሆኖ ከሕግ እርግግን ዋጀን” (ገላትያ 3÷13)።

ኃጢአታችንና መዘዙ (መርገም) በክርስቶስ ጽድቅና ውጤቶቹ (ይቅርታ፣ ተሐድሶ፣ ጤንነትና ሙሉነት) ተለውጠዋል። ይህ ክርስቲያኖች ሊገነዘቡት የሚገባ ቁልፍ ጉዳይ ነው። የጤንነትና የፈውስ ምንጭም ይኸው ነው፤ ከእርግግን ተዋጅተናል (ተገዝተናል)።

እንድ በምዕራብ ዓለም የሚኖር ሰው ስለ እርግግን ቢሰማ ልቦለድ ሊመስለው ይችላል። የተመቻቸው ምዕራባውያን ነገር ሁሉ ከሳይንሳዊ እንቅስቃሴ ጋር እንዲቆራኝ ይሞክራሉ እንጂ ይህን የመንፈሳዊ ዓለም እውነታ አይጋፈጡም። በአፍሪካ ወይም እስያ ያለው ግን የነገሩን እውነታና የእርግግንንም ክፋት ለመገንዘብ ጊዜ አይወስድበትም። ኢየሱስም ስለ እነዚህ ነገሮች ደጋግሞ ተናግሯል።

በሽታን በምን መልኩ እንመልከተው ወደሚለው አሳብ አሁን እንመለስ። ተከታዩ ዝርዝር ለአማኞች ነው። ለማያምኑት ግን አገባቡ የተለየ ይሆናል። በእርግጥ ብዙ ጊዜ ሲፈወሱ የምናየው የማያምኑ ሰዎች ናቸው። ለምን? መልሱ ሁለት ነው። በመጀመሪያ እግዚአብሔር ለዚያ ሰው ጸጋና ምሕረቱን በመስጠት ፍቅሩን ያሳይበታል። ቀጥሎም ወንጌሉ እውነት መሆኑን ያጸናበታል። ይህም ‘ወንጌልን በኃይል መስበክ’ ተብሎ የሚታወቅ ነው። የምሥራቹ ቃል አስቀድሞ ይነገራል፤ ምልክቶችም ተከትለው የቃሉን እውነትነት ያጸናሉ። ይህም ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ ያመጣል።

በማርቆስ 16 ላይ ደቀ መዛሙርቱና ቀዳሚ አማኞች ድውያንን እንዲፈውሱ አጋንንትን እንዲያስወጡ... የተነገራቸውም ስለዚህ ነው። ሰዎች ወደ ኢየሱስ የሚመጡት ስለዚህ ነው፤ ወደ እኛ የሚመጡትም ከዚህ የተነሣ መሆን አለበት። በጀማ ወንጌል ስርጭት እንቅስቃሴዎች ወቅት የተፈጸሙ የአስደናቂ ተአምራትን ዜና የምንሰማውም ስለዚህ ነው። እኔ ራሴ በሕንድ በነበረን አገልግሎት ለምጻሞች ሲነጹ፣ ሽባ ሲተረተር፣ መስማት የተሳናቸው ሲሰሙና ዲዳዎች ሲናገሩ አይቻለሁ። ግን እነዚህ ሰዎች የሒንዱ እምነት ተከታዮች ነበሩ! ይህ የፈውስ ኃይል ሲሆን

ለወንጌል ስርጭትም ዓይነተኛ መሣሪያ እንደሆነ አምናለሁ። የዓለም ሕዝብ በፍልስፍናና የሃይማኖት ጋጋታ ሰልጥኗል። የሚጨበጥና እውነተኛ የሆነን ነገር ማየት ይፈልጋል። እግዚአብሔር እያደረገ ያለው ይህንኑ ነው። ከሰብከት በኋላ ምልክቶችን በማስከተል የቃሉን እውነተኝነት ያጸናል። ከማንኛውም የፈውስ አገልግሎት በፊት ወንጌል መሰበክ ያለበት ስለዚህ ነው ብዬ አምናለሁ። ከዚያ በኋላ ምልክቶች (ፈውስ...) ይከተላሉ! ይህም ለሰዎች እምነትን ይሰጣል፤ እግዚአብሔርንም ያስከብራል።

ስለዚህ ለማያምነው ሰው ፈውስ ምንም ቅድመ-ሁኔታ የለውም። ዓላማው ለንስሐ መጥራት ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር ከአማኙ ክርስቲያን የበለጠ ነገርን ይጠብቃል። ከእነዚህ ነገሮች ዋነኞቹ ንስሐ፣ የተለወጠ ባሕርይና ሌሎችን ይቅር ማለት ናቸው። ይህ ከላይኛው ተቃራኒ ነው። ምክንያቱም ሕጎቹ ለማያምኑት ከተሰጡት ይለያሉ። ስለሆነም ለእንድ አማኝ ፈውስ ቅድመ-ሁኔታ የታከለበት በረከት ነው።

ለዚህም ምሳሌዎችን መጥቀስ ይቻላል። ኃጢአታችንን ሳንናዘዝ በልባችን ብንሰውር እግዚአብሔር ጸሎታችንን አይሰማም [መዝሙር (66)18]። እንዲሁም 1ኛ ጴጥሮስ 3÷7 ባል ከሚስቱ ጋር ከተጋጨ ጸሎቱ እንደሚከለክል በግልጽ ይናገራል።

አማኞቹ ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር የእነርሱን ኃጢአት፣ ዝንባሌና ባሕርይ ቸል ብሎ እንዲያልፈው ይመኛሉ። እናም እንደ ንስሐ፣ እምነት፣ ሌሎችን ይቅር ማለትና የመሳሰሉትን የእርሱን መሠረታዊ መርሆች እየጣሱ ሳለ ፈውስን ለመቀበል ይፈልጋሉ።

ይህ ዓይነቱ የተሳሳተ አመለካከት ወደ ኃዘኔታ ከመምራቱም በተጨማሪ ወንጌልን ከብደት ያሳጣዋል። ወደ ማንኛውም የወንጌል ስብሰባ ስንፄድ በመጀመሪያ ማድረግ ያለብን ነገር ከእግዚአብሔርና ከሰዎች ጋር ያለንን ግንኙነት ማስተካከል ነው። እግዚአብሔር በሽፍንፍን እንድንኖር ሳይሆን በብርሃን እንድንመላለስ አዝዞናል። ራሳችንንም ሆነ ሌሎችን ሳንሸነግል በእውነት እንድንኖርም ይጠብቅብናል። ግልጽነት አስፈላጊ እንደሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ እንረዳለን።

“እርስ በርሳችሁ በኃጢአታችሁ ተናዘዙ፣ ትፈውሱም ዘንድ እያንዳንዱ ስለ ሌላው ይጻልይ” (ያዕቆብ 5÷16)።

ለፈውስ አገልግሎት የሚደረግ ማንኛውም ስብሰባ በንስሐ ቢጀመር በርካታ ሰዎች ሲፈወሱ እንደምናይ አምናለሁ። ቃሉን ቸል ብለን፣ ሰባኪው ጥሩ ስለተናገረ ፈውስ እንደሚኖር ወይም እግዚአብሔር ደስ ካለው እኛንም ደስ እንደሚያሰኘን በማሰብ መታለል የለብንም። በእምነት ተፈውሻለሁ ለማለት ቢቻልም እንኳ ይዞ ለመቆየትና የራስ ለማድረግ ይቸግራል።

ይቅር ማለት ተስናአቸው በሪህ በሽታ የሚሠቃዩ ሰዎች ቁጥር ስንት ይሆን?

ከሰዎች ጋር ያላቸው ግንኙነት ጤናማ ባለመሆኑ የሚታመሙትስ?
ከሰዎች ጋር ያለን ግንኙነት የተስተካከለ ሊሆን የግድ ነው።
ኢየሱስም እነዚህ ግንኙነቶች ወደ ቤተ ክርስቲያንም ሆነ ወደ
እግዚአብሔር ሕልውና ከመቅረባችን በፊት አስቀድሞ ሊቃኑ እንደሚገባ
ተናግሮአል።

“ስለዚህ መባህን በመሠዊያው ላይ ለእግዚአብሔር በምታቀርብበት
ጊዜ ያዘነብህ ሰው መኖሩን ብታስታውስ። መባህን በመሠዊያው
ፊት አስቀምጥና ሄድህ በመጀመሪያ ከዚያ ሰው ጋር ታረቅ፤
ከዚህም በኋላ ተመልሰህ መባህን አቅርብ” (ማቴዎስ 5÷23-24 -
የ1980 ዓ.ም ትርጉም)።

ጉዳዩ ይህን ያህል አስፈላጊ ነው። ሌሎች ቅር እንደተሰኙብህና
ሊስተካከሉ የሚገባቸውም ነገሮች እንዳሉ እያወቅህ ተቀባይነት ያለው
የምስጋና መሥዋዕት ልታቀርብ አትችልም። በቅን ልብ ከእግዚአብሔር
የምትፈልገውን ለመጠየቅ እውነተኛ እምነትና ድፍረት የሚኖርህ ከዚያ
በኋላ ነው (ዕብራውያን 10÷19-22)።

ፈውስን ሊከለክሉ የሚችሉና እልባት ያላገኙ በርካታ የእርስ በርስ
ግንኙነት ችግሮች በብዙ አብያተ-ክርስቲያን ሞልተዋል።

እግዚአብሔር መዘዞቹን ብቻ ሳይሆን ርግማኑንም ማስወገድ
ይፈልጋል። ሰውነትህን ብቻ ሳይሆን ነፍስህንም መፈወስ ይሻል። ስለዚህ
ሥጋዊና መንፈሳዊ የሆኑትን ለያይተን ማወቅ ÷ መነሻ ምክንያታቸውንም
መረዳት ይኖርብናል።

ሥጋዊ ወይስ መንፈሳዊ?

በመጀመሪያ ደረጃ ደገንነታችን ምሉዕ መሆኑን እርግጠኛ ልንሆን ይገባል። ኢየሱስ የሞተው ለሰው ዘር ሁሉና ለሠሩትም ኃጢአት ነው። ይህ መሥዋዕትነቱም ሙሉውን ዋጋ ከፍሎአል። በእርግጥም እኛ ከኃጢአት ሁሉ፣ ከበሽታና ከርግማን ተዋጅተናል። እናም እግዚአብሔር በክርስቶስ ያደረገልን የተሟላና የከበረ መሆኑን መረዳት አለብን። የነበሩትን ችግሮች የሚፈታ ብቻ ሳይሆን ከዚያም አልፎ የሚሄድ በመሆኑ እጅግ አስደናቂ ነው። ነፃ ወጥተናል፣ ተፈውሰናል፣ በእርግጥም ጸጋው አስደናቂ ነው!

የመስቀሉ ሥራ በእምነት ከበሽታም የሚፈውሰን ነው፤ ምክንያቱም ኢየሱስ በሞቱ ከእርግማን ዋጅተናል። ኢየሱስ የሚለው የዕብራይስጡ ቃል ትርጉሙ 'እግዚአብሔር ይፈውሳል' ወይም 'እግዚአብሔር ያድናል' ማለት ነው። ስሙ ከመጀመሪያውም በበሽታ ላይ ድልን የሚያውጅ ነው። በኢየሱስ ካመንክ 'እግዚአብሔር ይፈውሳል' ብለህ አመንክ ማለት ነው። አዎን ስሙ ፈዋሽ ነው። በእርግጥም ያስደንቃል!

ሁሉንም አሁን በዘመናችን ልናያቸውና በምድርም ሳለን ልናገኛቸው ባንችልም እኚህ ኢየሱስ እንደ ሁለተኛው አዳም የተወሰዱትን ሁሉ አስመልሶአል።

“ሁሉን ከእርሱ (ከኢየሱስ) በታች ባስገዛ ጊዜ ያልተገዛለት ምንም አልተወምና። አሁን ግን ሁሉ እንደ ተገዛለት ገና አናይም፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ጸጋ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ፥ ከመላእክት ይልቅ በጥቂት አንሶ የነበረውን ኢየሱስን ከሞት መከራ የተነሣ የክብርና የምስጋናን ዘውድ ተጭኖ እናየዋለን” (ዕብራውያን 2÷8)።

በሌላ አነጋገር ምንም እንኳን ሁሉ ነገር በጌታ እግር ሥር የተገዛ ቢሆንም ያ ፍጻሜ ገና ሙሉ በሙሉ አልተገለጠም። እናም ይህንን መጠበቅ ይኖርብናል (ሮሜ 8÷22-25)።

አንዳንድ ሥጋዊ በሽታዎች በግልጽ የሚታዩ ናቸው። ድንገተኛ አደጋዎችን ጨምሮ የአጥንት ስብራት፣ የአካል ጉዳተኛ ሆኖ መወለድ፣ ጉንፋን ኢንፍሉዌንዛ÷ወዘተ... በምሳሌነት ሊጠቀሱ ይችላሉ። በሕክምናው ጥበብ ሊተነተን የሚችለውን በሽታ ሥጋዊ ነው ለማለት ይቻል ይሆናል። ሰውነታችን ራሱን ይጠብቅና ደህና ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር የደነገገለት ሕግ አለ። ይኸውም ራሱን የሚከላከልበትና የሚጠግንበት ቅስም ነው። በእርግጥም ግሩምና ድንቅ ሆነን ተፈጥረናል [መዝሙር (139)÷14]።

የሆነ ሆኖ ከአደጋ የተነሣ ስንኩል የሆነ የአካል ክፍል ራሱን ለመፈወስ አይችልም። በዚህ ጊዜ የመፍጠር ችሎታ ያለው እግዚአብሔር ተአምር እንዲያደርግ መጠበቅ የግድ ይሆናል። በቅርብ ጊዜ የጉልበቱን ሎሚ ስለተፈወሰ ሰው ሰምቻለሁ። ፈጽሞ ቦታውን የለቀቀና የመመለስም ተስፋ የሌለው እንደነበር የሚያውቁትና የራጂ ማስረጃ በእጃቸው የያዙት የሕክምና ጠበብት በዚህ ተደንቀዋል።

የእግዚአብሔር ፈቃድ ጤናማ እንሆን ዘንድ ነው። ለዚህም በራሱ ሕግ ይጠቀማል። ጉንፋንን ጨምሮ የተለያዩ ሻይረሶች የሚያመጡት በሽታ በአሁኑ ጊዜ በሕክምና ሊድን ይችላል። ብዙ ክርስቲያኖች በሚታመሙ ጊዜ ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው ይሉና ፈጥነው ተስፋ ይቆርጣሉ። ይህም እግዚአብሔር ሉዓላዊ ስለሆነ እርሱ የወደደው ይፈጸማል ከሚል መረዳት የመነጨ ነው። መታመሜ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው የሚለው አመለካከት የተሳሳተ ነው! የዚህ ውዝግብ መነሻ የእግዚአብሔር ፈቃድ ሁሉ ይፈጸማል ከሚለው ይነሳል። ግን እንዲህ አይደለም። ለምሳሌ 2ኛ ሉጥሮስ 3÷19 ሁሉ ይድኑ ዘንድ እና ማንም እንዳይጠፋ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንደሆነ ይናገራል። ግን ብዙዎች እንደሚጠፉ እናውቃለን። ከዚህ በመነሣት የማይፈጸም የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዳለ እናስተውላለን። አዎን እርሱ ሉዓላዊ ነው። ግን የሚሠራው በራሱ መንፈሳዊ ሕግጋት ውስጥ ነው። ይህ ደግሞ ለፈውስም ይሠራል።

መታመሜ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው የሚሉ ሰዎች ሳይታወቃቸው ይህንኑ ጥሰው ይወጣሉ። ያንን የሚያምኑበት ከሆነ ወደ ሐኪም መሄዳቸው የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለምና። ይልቁኑ በሽታን አሜን ብለን ከመቀበልና አብረንው ከመኖር ይልቅ ጤና እንሆን ዘንድ እግዚአብሔር ይፈልጋል።

መንፈሳዊ የሆነውን ወይም በመኖሩበት አሠራር የመጣውን በሽታ ለመጠቆም ግን አዳጋች ነው። ለምሳሌ ጊዜያዊም ሆነ ነባር ራስ ምታት ሥጋዊም መንፈሳዊም ሊሆን ይችላል። የጀርባ እና የሆድ ሕመሞች እንዲሁ ሲሆኑ በመላ አካል የሚሰማ ድካምም ሊጠቀስ የሚችል ነው።

የሆነ ሆኖ በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሱና በመኖሩበት አሠራር የሚመጡ በርካታ በሽታዎች አሉ።

የድካም መንፈስ (ሉቃስ 13÷11)

ይህ ነው ብሎ ለመግለጽ የሚቸግርን ሕመም የሚያስከትል የአጋንንት ጥቃት ነው። በጥቂት ሰበቦች ብድግ ይላል። ሐኪሞች መርምረው ምክንያቱን (መንሥኤውን) ሊገልጹ አይችሉም። ሰውየው የበሽታ ጎሬ ከመሆኑም በላይ አንዱ ሕመም በሌላው ላይ መደራረቡን ይቀጥላል። ይህ የተለመደ ሲሆን ዓይነተኛ መገለጫዎቹ ደግሞ የጀርባ ሕመምና ኃይለኛ የራስ ምታት ናቸው። ይህን ለማድረግ ግን አጋንንቱ መጀመሪያ የመግቢያ በርን ይፈልጋሉ።

የጎዘን መንፈስ (ኢሳይያስ 61÷3)

አንዳንዴም ጭንቀት ተብሎ ይታወቃል። በሕክምናው ዓለም የዚህ ተመሳሳይ ይታወቅ ይሆናል። ከዓለም ሕዝብ 20% የሚሆነው በንጥረ-ነገሮች መዛባት ሳቢያ ከጊዜ በኋላ ለሚመጣ ጭንቀት እንደሚጋለጥ በጥናት ተረጋግጧል። እዚህ ያነሣው ግን መናፍስት ስለሚያስከትሉት ኃይለኛ የጭንቀት ጫና ነው። ነገርን ሁሉ ያጨልማሉ፤ ራስን ለመግደልም ይገፋፋሉ። ኢየሱስ ይህንን ጉዳይ በሉቃስ ምዕራፍ አራት ላይ ጠቅሷል። መንሥኤው አጋንንታዊ መሆኑ ከተረጋገጠ ተጠቂዎቹ ቤታቸውን በምስጋና ዜማ እንዲሞሉት መምከር ያሻል። ያኔ ጭንቀቱ ይሸሻል፤ ጫናውም ይወገዳል። ዳዊት ለሳዖል በገና ሲደረድርለት የሚሆነው ይህ ነበር።

አባዜ መናፍስት (ዘሌዋውያን 19÷31)

እነዚህ የቤተሰብን አባላት ሁሉ የሚነኩና በዘር ማንዘር ዕውቀት ላይ የሚደገፉ ናቸው። በሰው አእምሮ በማይታወቁ ኃይላት ይታገዛሉ። አንዳንድ ሰዎች እነዚህ ኃይላት ከእግዚአብሔር እንደሆኑ በማሰብ ይሳሳታሉ። ሌሎች ደግሞ በነዚህ መናፍስት ወደሚንቀሳቀሱና ራሳቸውን ‘ቤተ ክርስቲያን’ ብለው ወደሚጠሩ ተቋማት ይሄዳሉ።

ከእነዚህ ሌላ በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሱት ርኩስ መንፈስ (ማርቆስ 1÷23)፣ ዲዳ መንፈስ (ማርቆስ 9÷17)፣ የምዋርት መንፈስ (የሐዋርያት ሥራ 16÷16) ናቸው። ሌሎቹ ደግሞ የክፋት መናፍስትን አሠራር በጥቅሉ ይገልጣሉ።

እና እነዚህን እንዴት ማወቅ ይቻላል? የመለየት ስጦታ ያስፈልጋል። አልያም የጥበብ ወይም የዕውቀት ቃል ከእግዚአብሔር ጠይቆ መቀበል ያሻል። ከዚያ በኋላ አንድ ሰው ለምን እንደታመመ መናገር አያዳግትም። አንድ ወንጌላዊ ሁልጊዜ ስለምትታመም ሴት በመጸለይ ምክንያቱን ከእግዚአብሔር ዘንድ ጠየቀ። ‘ውኃው ነው’ የሚል ምላሽ መጣለት። ከዚያ በኋላ ከሴትየዋ ጋር ሲወያይ ችግሩ ያለው ከምትጠቀምበት የውኃ ማጣሪያ ዘንድ መሆኑን ተረዳ። ይህ ከተገለጠ በኋላ ሴትየዋ ፈጥና ጤናማ ሆነች። ችግሯ የውኃው ንጹሕ አለመሆንና መመረዝ ነበር። እርሱም በዕውቀት ቃል ተገለጠ። መልሱ ያለው በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ። እነዚህ አገልጋዮች ስለዚህ ሴት ሲያስቡ ግራ ተጋብተው ቆይተዋል። ግምታቸውም ችግሩ መንፈሳዊ እንደሆነ ነበር። እግዚአብሔር ግን እንደዚያ አለመሆኑን ገልጠላቸው። አንዳንዴ የምናስበው ቀርቶ ተቃራኒው እውነት ሊሆን ይችላል። እናም ለውሳኔ ከመቸኮል ይልቅ ችግሩን አይቶ ጥበብን ከላይ መጠየቅ ይመረጣል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ የፈውስ መንገዶች

ኢየሱስ ቃልን ከመናገር አንሥቶ ጭቃ እስከ መቀባት ድረስ በፈውስ አገልግሎቱ የተለያዩ መንገዶችን ተጠቅሟል። ነገር ግን የሚከተሉት ሦስት የፈውስ መንገዶች ለቤተ ክርስቲያን የተሰጡ ናቸው ብዬ አምናለሁ።

ሀ) እጆችን መጫን

ይህ በማርቆስ ምዕራፍ 16 ላይ የተመሠረተ ሲሆን ልክ ኢየሱስ እንዳደረገው በማያምኑም ላይ ቢሆን ሊሠራ ይችላል።

የተሰጠው የተስፋ ቃልም ‘እጆችን በመጫን ድውያን ይፈወሳሉ’ የሚል ነው። የጤንነት መሻሻል ሂደት ደግሞ በጊዜ ውስጥ የሚከናወን ሂደት ነው። ቅጽበታዊ ፈውስ ከተገኘ ከምንም ይልቅ ተአምር ነው ማለት ይቀላል። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ባልሆነ መንገድ ተስፋ እንዳናደርግ ልዩነታቸውን መረዳት አስፈላጊ ይሆናል።

መጀመሪያ ለረጅም ጊዜ ሲያሠቃየን ስለነበረ ሕመሜ በተጸለየልኝ ጊዜ በራሴ ላይ ምንም የተለየ ለውጥ አላየሁም። ወይም በሚቀጥለው ቀን አልተሻለኝም። ነገር ግን በስድስት ሳምንታት ጊዜ ውስጥ ችግሩ ተወገደ፤ ከዚያም በኋላ ለ25 ዓመታት አላየሁትም። ይህ በጊዜ ሂደት ውስጥ የሚፈጸም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ፈውስ ነው። አንዳንድ ጊዜ ከስድስት ወር በፊት የጸለይኩላቸው ሰዎች ወደ እኔ መጥተው እስታውሳቸው እንደሆነ ይጠይቁኛል። ከዚያ በኋላም መፈወሳቸውን ያበስሩኛል። አብዛኞቹ ችግሮች ይሻሻላሉ ተብለው የማይጠበቁና ለረዥም ጊዜ የቆዩ ከባድ ሕመሞች ሆነው አገኛቸዋለሁ። እግዚአብሔር ሥራውን እስኪጨርስና የተሟላ ፈውስ እስኪገለጥ መታገሥ ያሻል።

ለ) ሽማግሌዎችን መጥራት

በሽታን በተመለከተ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችን ለመጥራትና እንዲጸልዩ ለመጠየቅ የሚከተሉት ቅደም ተከተሎች በሥራ ላይ ቢውሉ ይጠቅማል። እነዚህ ከአንዱ ወደ አንዱ በፍጥነት የምንዘዋወርባቸው የአደጋ አገልግሎት መዋቅሮች አይደሉም። እንደ እግዚአብሔር አሠራር ለፈውስ የምንጸልይባቸው አገባቦች እንጂ።

- 1) መጀመሪያ ሐኪምን ማማከር ቢቻል ጥሩ ነው። ይህ እምነት የለህም ማሰኘት የለበትም። የታዘዘውንም መድኃኒት በአግባቡ መውሰድ ተገቢ ነው።
- 2) በዚሁ ጊዜ ለራስ መጸለይ ያስፈልጋል። ሕመሙ ለምን እንደተከሰተ ለመጠየቅና እግዚአብሔርም እንዴት ሊፈውስው እንደሚችል ለመገንዘብ ያስችላል።
- 3) ሕክምና በመከታተልም ሆነ ስለ ራስ በመጸለይ ለውጥ ካልመጣ የሌሎችን የጸሎት ድጋፍ መጠየቅ ይበጃል። የቤት ለቤት ኅብረት አባላት ለዚህ ቅርብ ናቸው።
- 4) አሁንም ፈውስ ካልመጣ ግን ያዕቆብ 5÷14 በሥራ ላይ ሊውል ይችላል። ይኸውም ዘይት ቀብተው ይጸልዩ ዘንድ ሽማግሌዎችን መጥራት ነው።

እነዚህ ከኃጢአት ይቅርታ ጋር የተሳሰሩ የእምነት ጸሎቶች መሆናቸውንም ማስታወስ መልካም ነው። ሽማግሌዎች እንዲመጡ ከመላክ በፊት ኃጢአትን በእርግጠኝነት መናዘዝ ይገባል። ቁጥር 16 ማለትም “እርስ በርሳችሁ በኃጢአታችሁ ተናዘዙ” የሚለው “የእምነትም ጸሎት ድውዩን ያድናል” ከሚለውና በቁጥር 15 ካለው አሳብ ጋር እኩል ተፈላጊነት አለው።

ሐ) የፈውስ ስጦታ

እግዚአብሔር የክርስቶስ እካል በሆነችው ቤተ ክርስቲያን የፈውስን ስጦታ ሰጥቶአል። ሆኖም አማኞች ወደ እነዚህ ስብስባዎች ሲሄዱ ለመቀበል በሚገባ ተዘጋጅተው መሆን አለበት። (ለነገሩ ፈውስ የሚኖረው በእንዲህ ዓይነት ቦታ ብቻ ነው ብለን አንደመድምም። በጸሎት ጉባዔ፣ በወንጌል ስርጭት ስብሰባ፣ ወዘተ... እግዚአብሔር ይህንን ሊያደርግ ይችላል) እንዲህ ዓይነቶቹን ስብሰባዎች ከሚካፈለው ሕዝብ ብዛት እንጻር በመገምገም እነዚህ ስብሰባዎች ለብዙዎች መፈወሻ የሚሆኑ መንገዶች ናቸው፤ እግዚአብሔር የቀበው የእምነት ሰው ካለና መንፈስ ቅዱስም በኃይል ከተንቀሳቀሰ ፈውስ ይኖራል ወደሚል መደምደሚያ መጥተናል። ግን ሁልጊዜ እንዲህ ይሆን? እኔ ይህንን ‘የንዕማን መላ-ምት’ አለዋለሁ። ምን ማድረግ እንዳለበት በተነገረው ጊዜ እርሱ እንዳሰበው ባለመሆኑ ተቆጣ።

“እንዲህም አሉ፡- እነሆ ወደ እኔ የሚመጣ፣ ቆሞም የአምላኩን የእግዚአብሔር ስም የሚጠራ፣ የለምጽንም ስፍራ በእጁ ዳስሶ የሚፈውስኝ መስሎኝ ነበር” (2ኛ ነገሥት 5፡11)።

የአንተም ጥበቃ እንዲሁ ነው? እግዚአብሔር አንድ ነገር እንድታደርግ ተናግሮሃል? አንድ ዕዳውን ለመክፈል ፈቃደኛ ያልሆነ ነጋዴ ነበር። ለፈውስ እንዲጸለይለት ወደፊት በወጣ ጊዜ እግዚአብሔር ለወንጌላዊው የእውቀት ቃል ሰጠው። ይህም ዕዳውን ያለመክፈሉ ኃጢአት ፈውሱን እንደከለከለ የሚያስረዳ ነበር። እናም ሄዶ የታዘዘውን አደረገ። በኋላም ተፈወሰ። ይህ በውስጡ ትልቅ ትምህርትን ያዘለ ነው።

በበኩሌ የፈውስ አገልግሎት ስብሰባዎች ቢቀጥሉ እወዳለሁ፤ ነገር ግን አካሄዳቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሊሆን የግድ ነው። ስለ ንስሐ፣ ኑዛዜ፣ ይቅር ስለመባባልና ጤናማ ግንኙነቶችን ስለመመሥረት ትምህርት ሊሰጥ ይገባል። ይህ የፈውስ ስጦታዎች እንዲገለጡና ክንውኑም እንዳይከለከል መንገድ ይከፍታል። የእውቀት ቃልና እምነትም ለጉባኤው ይለቀቃል።

ወደ እነዚህ ዓይነት ስብሰባዎች ስንሄድ ፈውስን መቀበል የምንፈልግ ከሆነ በሚገባ መዘጋጀት ይኖርብናል። ይህም ከእግዚአብሔርና ከሰዎች ጋር ያለን ግንኙነት ጤናማ መሆኑን ይጨምራል።

የፈውስ እንቅፋቶች

የወደቀው የሰው ልጅ ዘርች እንደሆንን ደግሞም ከዕለት ወደ ዕለት በሥጋ እየደከምን እንደምንሄድ ግልጽ ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር ተቤኹቶናል፤ እንደገናም የርስቱ ክብር የመጀመሪያ ተካፋዮች እድርጎናል።

አሁን ጥያቄው ተስፋችንን መናገር ወይም ክፉውን መቃወም አይደለም። ጥያቄው የሚሆነውን መገንዘብና ማንኛውንም እግዚአብሔርን የሚቃወም አሳብና ምሽግ ማፍረስ ነው። በዚህ ዓይነት ሊመቱ የሚገባቸው በርካታ የክፉ አሠራሮች አሉ። በጣም የተለመዱት ግን የሚከተሉት ናቸው።

ይቅር አለማለትና ምሬት

አብዛኞቹ በሽተኞች ስሜታዊ ጉዳት የደረሰባቸው፡- እጅጉን የቆሰሉና ውስጣቸው የሚደማ ናቸው። ይህም ከጭንቀት እስከ ከፍተኛ የደም ግፊት ብሎም ሪህ ራሱን ይገልጣል። እነዚህ ሰዎች ሌሎችን ይቅር አለማለት የእግዚአብሔር ርዳታ ያስፈልጋቸዋል። አዎን መጽሐፍ ቅዱስ ከእግዚአብሔር ይቅርታን ለመቀበል ሌሎችን ይቅር ማለት እንዳለብን ይነግረናል። ይቅር አለማለት ደግሞ ዕንቅፋት ነው። ፈውስን ሊያዘገይ ይችላል። በዚህ ነገር የምትቸገር ከሆነ መጀመሪያ ስለ ጉዳትህ ቀጥሎ ስለ በሽታህ መጸለይ ይኖርብህ ይሆናል። መራራ ሥር በውስጥህ እንዲበቅል አትፍቀድ (ዕብራውያን 12÷15)።

የጥንቆላ አሠራሮች

መሠረታዊ የሆኑትን መንፈሳዊ ሕጎች ገፍተህ ይህን ከሚፃረር ሰይጣናዊ አሠራር ጋር ከተባበርክ የምትከፍለው ዋጋ ቀላል አይሆንም። ነገር ግን በእምነት ደኅንነትን ያገኘህ ከሆንክ እነዚያ አካባቢዎች ካሳደሩብህ ማንኛውም ተጽዕኖ የመላቀቅ መብት አለህ። ይኸውም በንስሐ እና ሥራቸውን በመካድ ነው። ይህ ደግሞ ለፈውስ ከሚደረግ ጸሎት መቅደም ይኖርበታል። ማንኛውንም የጥንቆላ አሠራር መካድና ከሥሩ መንግለን መጣል አለብን። እነዚህም ኮከብ ቆጠራ፣ ንግርትና አንዳንድ የዕድል ጨዋታዎችን ይጨምራሉ። እግዚአብሔርን የማያስከብር ማንኛውም ነገር መወገድ አለበት። በተለያዩ መንገድ ሰውነታቸውን ለተነቀሱ፣ “የአዲሱ ዘመን እንቅስቃሴ” በተሰኘው ሃይማኖታዊ ልምምድ ለተሳተፉና የፈለገውን ያህል ዘመናዊ ቢሆን ከጥንቆላ ጋር ንክኪ ያለው ጌጣጌጥ ለሚጠቀሙ ሰዎችም መጸለይ ተገቢ ነው።

በዘር የሚተላለፍ ርግማን

በዘር ስለሚተላለፉና ስለሚሠሩ የዘርማንዘር መናፍስት ተነጋግረናል። በቤተሰብህ ውስጥ እንደዚያ ዓይነት ነገር አለ? ይህ በተለያዩ መንገዶች ሊንጸባረቅ ይችላል። ካንሰር? የልብ ድካም? ፍቼ? ጭንገፋና መካኒካል በምሳሌነት ይጠቀሳሉ። ይህን ለማፍረስ መናፍስቱን በውዴታ ምን ይሁን በግዴታ ማስተናገዳችንን አቁመን ንስሐ መግባትና ሥራቸውን መካድ ይገባል።

አለማመን ወይም የስሕተት ትምህርት

ኢየሱስ በተወለደበት ከተማ ናዝሬት ምንም ተአምራት አላደረገም። ለዚህም ምክንያቱ አለማመናቸው ነው። እኛም ባለማመን ተመሳሳይ ዕጣ ሊገጥመን ይችላል። የስሕተት ትምህርትና የተጋነኑ ንግግሮችም እንዲሁ የውሸት ተስፋን ሊያስጨብጡ ይችላሉ። እምነትን የሚያነሳው መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ያደረገ ትምህርት መሆን አለበት።

“ጳውሎስ ሰውየውን ትኩር ብሎ ተመለከተና ለመዳን የሚያበቃው እምነት እንዳለው ባየ ጊዜ፦ “ቀጥ ብለህ በእግርህ ቁም!” ሲል በታላቅ ድምፅ ተናገረ” (የሐዋርያት ሥራ 14፡9 - የ1980 ዓ.ም አዲሱ ትርጉም)።

እንዳንድ ጊዜ ለፈውስ እንዲጸለይላቸው የሚመጡትን ሰዎች “እፈወሳለሁ የሚል እምነት አለህን?” ብሎ መጠየቅ መልሱም አጥጋቢ ካልሆነ የእምነት ስጦታ እንዲያገኙ መጸለይ ይገባል (1ኛ ቆሮንቶስ 12፡9)። ዝም ብሎ በቀጥታ ከመጸለይ ይልቅ ይህን አገባብ መከተል ወደ ፈውስ እንደሚያመጣ ተመልክቻለሁ። እግዚአብሔር ባለማመን ውስጥ አይሠራም። በእምነት ያልሆነ ሁሉ ኃጢአት ነው (ሮሜ 14፡23)። እግዚአብሔር በእምነት ብቻ ይሠራል።

እግዚአብሔር ፈውሳችን እንዲቀርብን አይፈልግም። ስለሆነም ካልተፈወስን ለምን እንደሆነ መጠየቅ ተገቢ ነው! እነዚህን ዕንቅፋቶች ለማለፍና የምንፈልገውን ውጤት ለማየት እንድንችል የዕውቀት ቃልና መናፍስትን የመለየት ስጦታ ለቤተክርስቲያን ተሰጥቶአል።

ስትታመም

- የሕመምህን ዓይነትና መንገድ ነው ብለህ የምትገምተውን እውቅ። ይህም ማለት ሐኪምን በማማከር መነሻ ሰበቡን ማግኘት ሊሆን ይችላል።
- ተገቢውን ሕክምና ተከታተል፤ የታዘዘልህን መድኃኒት በአግባቡ በመጠቀምም ተባባሪ ሁን።
- በሽታህ የመጣው የሰው ውድቀት ካስከተለው የሥጋ ድካምና የዕድሜ መግፋት ነው ወይስ ሌላ? እግዚአብሔርን በጸሎት ጠይቀው።

ለምሳሌ የጌታን ሥጋና ደም ለይተህ ሳታውቅ ትወስዳለህን? (1ኛ ቆሮንቶስ 11÷29)። ጳውሎስ በመልእክቱ ቅዱሳን እንደሚገባ ስለማይወስዱት (ለምሳሌ፡- ንስሐ ሳይገቡ) በራሳቸው ላይ ፍርድን ማለትም በሽታን እንደሚያመጡ ገልጸዋል። ብዙዎች ከመታመማቸውም በላይ የሞቱም ስለነበሩ በዚያ ወቅት ችግሩ የተገለጠ ነበር። ያን ጊዜ ይህ ከተከሰተ ደግሞ አሁን እኛ ቸል ልንለው አይገባም።

ለይቶ አለማወቅ ማለት ኢየሱስ ስለ አንተ የሞተበትን ዓላማ መሳትና በራስህ ምኞት መንዝ ነው። እናም እንዲሁ ከቀጠልክ መጨረሻው መታመም ከዚያም አልፎ መሞት ሊሆን ይችላል (1ኛ ቆሮንቶስ 11÷30)።

ማንኛውንም ዓይነት ኃጢአት አለመተውና በዚያው መቀጠል በተለያየ መልክ የሚከሰትን በሽታ ሊያስከትል ይችላል። ሆኖም ድንገት ብትታመም ምክንያቱ ይህ ብቻ ነው ማለት አይደለም። ግን አንድ እውነት አለ። ኅብረቱን ያፈረሰ ሰው በእግዚአብሔር ጥበቃ ለመመካት ይቸገራል። አንዳንድ ሰዎች ከእግዚአብሔር ዘንድ የተላከውን ትንቢታዊ የማስጠንቀቂያ ድምፅ ቸል እያሉ በበሽታ ሲመቱ ተመልክቻለሁ።

ደጋግመን እንዳነሣው ከእግዚአብሔርና ከሰዎች ጋር የተቃና ግንኙነት ሊኖረን ይገባል። ምክንያቱም ሁላችን ከእግዚአብሔር መለኪያ በታች ሆናለን። በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ የተሳተፍንበትን ብሎም ሕይወታችንን የጎዳ ማንኛውንም የጥንቆላ አሠራር መናዘዝና መካድ ይኖርብናል። ይህ ደግሞ የመግቢያ ቀዳዳ የሚከፍቱትንና የተለመዱ የሚባሉትን ንግርትና በየጋዜጦች ላይ የማይጠፋውን ኮከብ ቆጠራ ይጠቀሳል።

መቼም ሥጋችን ሊታመም የሚችል ነው። ግን ስትመረመር በሕክምና የማይድን በሽታ እንዳለብህ ቢረጋገጥህ? ከላይ ከተጠቀሱት የመፍትሔ አሳቦች ሌላ የጸምና የጸሎት ጊዜ ቢታከል ይበጃል።

ሁልጊዜም የእግዚአብሔርን ልብ የሚነኩ ሦስት ነገሮች አሉ። እነርሱም ንስሐ፣ ራስን ማወረድና ጸም ናቸው። ርኅራኄ የተሞላ ልብ

አለው። ጸጋ፣ ፍቅርና ምሕረትም የእርሱ ናቸው። በእግዚአብሔር የተሰፋ ቃል ማመን ተገቢና መሆኑም ያለበት ነው። ፈውሰኝ የሚል ትእዛዝ ለእግዚአብሔር መስጠት ግን አይደገፍም።

ከእግዚአብሔር ፈውሰን የምንጠይቀው ጸጋውንና ምሕረቱን በማወቅ ነው፤ የምንቀበለውም እንደ ልጅነት በረከት እንጂ እንደ ‘መብት’ አይደለም።

ንስሐ

ይህ ለፈውሰ መሠረት ነው። ነገር ግን በብዙ ስብሰባዎች ላይ ተግባራዊ አልሆነም።

በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሌለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጸድቅ ነው (1ኛ ዮሐንስ 1÷9)።

ጥቅሱ ሁለት ምሥጢሮች አሉት። እነርሱም ይቅርታና ማንጸት ናቸው። ኃጢአታችንን ስንናዘዝ ይቅር ይለን ዘንድ እግዚአብሔር ፈጽሞ የታመነ ነው። ጠንቅቆ ስለሚያውቀን ከእኛ የሚጠብቀው መናዘዛችንን ብቻ ነው። ይህም በአመለካከቱ ላይ ለውጥ ያመጣል።

ራስን ማዋረድ

ሁልጊዜም ራሳቸውን በፊቱ የሚያዋርዱትን ሰዎች እግዚአብሔር ልብ ብሎ ይመለከታል። አከዓብ የእግዚአብሔርን ፍርድ ከኤልያስ በሰማ ጊዜ ያደረገው ይህንኑ ነበር።

“እግዚአብሔርም ነቢዩ ኤልያስን እንዲህ አለው ‘አከዓብ በእኔ ፊት ራሱን እንዴት እንዳወረደ ተመልክተሃልን? ይህን ሰላደረገ በሕይወቱ ሳለ መቅሠፍትን አላመጣበትም፤ የተባለውን መቅሠፍት በአከዓብ ቤተሰብ ላይ የማመጣው በልጁ የሕይወት ዘመን ይሆናል” (1ኛ ነገሥት 21÷29 - አዲሱ የ1980 ዓ.ም ትርጉም)።

እግዚአብሔር ትዕቢተኞችን የሚቃወም ሲሆን ለትሑታን (ራሳቸውን ላዋረዱ) ግን ጸጋውን ይሰጣል። የእርሱን ትኩረት የሚስበው ትሕትና ነው። “ከኃይለኛው ከእግዚአብሔር እጅ በታች ራሳችሁን አዋርዱ” (1ኛ ጴጥሮስ 5÷6)።

ጸም

ለፈውሰ የሚሆን ጸም አለ። በዚያ እግዚአብሔርን መማፀን እንችላለን። በኢሳይያስ 58÷6-8 እግዚአብሔር የሚመርጠውን የጸም ዓይነት ይናገራል። በሕመም ጊዜ ቢነበብ መልካም ነው። ሲጠቃለልም ፍሬ አሳቡ እንደሚከተለው ይሆናል።

“የዚያን ጊዜ ብርሃንህ እንደ ንጋት ይበራል ÷ ፈውስህም ፈጥኖ ይበቅላል” (ኢሳይያስ 58÷8)።

ኢየሱስም ተስፋ መቁረጥ እንደሌለብን ተናግሯል። ያለማቋረጥ መጸለይ፣ መጠየቅና ማንኳኳት ተገቢ ነው። ኢየሱስ ትናንትና፣ ዛሬ ለዘላለምም ያው ነው (ዕብራውያን 13÷8)። ስለሆነም መለኮታዊ ፈውስ በቀደመችው ቤተ ክርስቲያን ዘመን አልቆመም። በቤተክርስቲያን ታሪክ ሁሉ ተመሳሳይ ምስክርነቶች ነበሩ።

ሁሉም ሰው መፈወስ ይችላል ይሆን? እኔ ይቻላል ብዬ አምናለሁ። ግን ስለ ፈውስ በቂ እውቀት መጨበጥ፣ ቁልፎችን መያዝና በእምነት መቅረብ አለብን። አንዳንዴ እግዚአብሔር አይሆንም ሊል ይችላል። ለዚህ ምሳሌ የሚሆነን ጳውሎስ ነው። ‘የሥጋ መውጊያ’ ብሎ ስለሚጠራው በሽታ ጸለየ። እግዚአብሔር የሰጠው መልስ ግን አይሆንም የሚል ነበር። የጌታን ፈቃድ ማወቅ ይኖርብናል፤ ግን እርሱ በግልጽ እስካልመለሰልን ድረስ (ለጳውሎስ ምክንያቱንም ነግሮታል) ጸሎታችንን መቀጠልና ፈውስንም ተስፋ ማድረግ ይኖርብናል። የእግዚአብሔርን ምሕረት ከመጠየቅ መሰልቸት አይገባንም።

ከዚህ በላይ የተጠቀሱት መርሆች በ2ኛ ነገሥት ምዕራፍ 49 ላይ የሕዝቅያስን መታመም አስመልክተው ቀርበዋል። በሕመሙ ለመሞት ተቃርቦ ነበር።

“ነቢዩም የአሞጽ ልጅ ኢሳይያስ ወደ እርሱ መጥቶ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ትሞታለህ እንጂ በሕይወት አትኖርምና ቤትህን አስተካክል አለው” (2ኛ ነገሥት 20÷1)።

ይህ ቃል ከእግዚአብሔር ዘንድ የወጣና በጣም እርግጠኛ ነበር። ነገር ግን ሕዝቅያስ ፊቱን ወደ ግድግዳው አዙሮ እንዲህ ጸለየ።

“አቤቴ፡- በፊትህ በእውነትና በፍጹም ልብ እንደ ሄድሁ፡ ደስ የሚያስኝህንም እንዳደረግሁ ታስብ ዘንድ እለምንሃለሁ። ሕዝቅያስም እጅግ አድርጎ አለቀሰ” (ቁ. 3)።

ጸሎቱ የእግዚአብሔርን ልብ ነካው። እናም እግዚአብሔር አሳቡን ለወጠ! ኢሳይያስ የቤተ መንግሥቱን መካከለኛ አደባባይ አልፎ ከመሄዱ በፊት እግዚአብሔር ተናገረው።

“ተመልሰህ የሕዝቤን አለቃ ሕዝቅያስን እንዲህ በለው፡- ... ጸሎትህን ሰምቻለሁ፣ እንባህንም አይቻለሁ፤ እነሆ ÷ እፈውስሃለሁ” (ቁ. 5)።

እግዚአብሔርም በእድሜው ላይ 15 ዓመት ጨመረለት። በእርግጥም የሕዝቅያስ ጸሎት ልቡን ነክቶት ነበር። የተፈወሰው ግን ወዲያውኑ አይደለም። እባጩ ይፈወስ ዘንድ የተደረገለት ከበለስ ፍሬ

የተሠራ ዘይት ሕክምና ወቅቱን ጠብቆ ፈወሰው። ያም ሆኖ ሕዝቅያስ ለመፈወስ የተከተላቸው አገባቦች የሚከተሉት ናቸው።

1. ኃጢአትን መናዘዝ።
2. በሽታውን ያመጣ ነው ተብሎ የሚታሰበውን ነገር መናዘዝና መካድ።
3. እግዚአብሔር ለሰጠን አገልግሎት ያለንን አክብሮት ማስታወስ።
4. ምሕረት? ፍቅርና ጸጋውን መለመን።

ዳዊት ከመዝሙሮቹ በአንዱ ላይ እንዲህ ይላል፡-

ነፍሴ ሆይ! እግዚአብሔርን አመስግኜ፤

የእግዚአብሔርን ቅዱስ ስም

በሙሉ ልቤ አመስግናለሁ።

ነፍሴ ሆይ! እግዚአብሔርን አመስግኜ፤

ቸርነቱንም አትርጒ።

ኃጢአቴን ሁሉ ይቅር ይላል፤

ሕመሜንም ሁሉ ይፈውሳል (መዝሙረ ዳዊት 103÷1-3 - የ1980 ዓ.ም አዲሱ ትርጉም)።

ዘማሪው ማወቅ የሚገባንን ነገር የተገነዘበ ይመስላል። ከእግዚአብሔርና እርስ በርሳችን ያለን ግንኙነት የተቃና ከሆነ ለእግዚአብሔር ሥራ በር ይከፍታል። እርሱም በሕይወታችን በኃይል በማለፍ በረከትና ጤንነትን ያጎናጽፈናል።

በመጨረሻም ኢየሱስ የሚለው ስም ‘እግዚአብሔር ይፈውሳል’ ተብሎ ሊተረጎም እንደሚችል አትዘንጋ። ይህ ስሙና ማንነቱም ጭምር ነው። ስለሆነም ሊፈውስህ ይፈልጋል።

“በመከራ ቀን ጥራኝ? አድንህማለሁ? አንተም ታከብረኛለህ” [መዝሙር (50)÷15]።

ይህ የሚሠራው አሁን ለምንኖረው ሕይወት ነው። ለዘላለም ግን እግዚአብሔር አዲስ የትንሣኤ አካል እንደሚሰጠን ቃል ገብቷል። ጳውሎስ ይህንን በ1ኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ 15 ላይ ገልጾታል። በሽታና ሥቃይ አይኖርም። በመንፈስ? ነፍስና ሥጋችን ተፈውሰን ኢየሱስን እንመስላለን።

በመጨረሻም ... ተስፋ አትቁረጥ

እንዳንድ ጊዜ ነገር ሁሉ ግራ የሚያጋባ ይሆናል። በተቻለህ ሁሉ እግዚአብሔርን እያገለገልህ እንኳ ታማሚ ልትሆን ትችላለህ። በመሠረቱ የእምነት ሰው ነህ። እምነትህም በጌታ ላይ ነው፤ ግን ያም ሆኖ የማያቋርጥ የጤና እክል ያጋጥምህ ይሆናል። እግዚአብሔር መልካም ነው። ያም ሆኖ ግን የምትጠብቀውን ምላሽ እንደማይሰጠህ ሆኖ ሊሰማህ ይችላል። ታዲያ ምን ታደርጋለህ?

በሉቃስ ወንጌል ላይ ኢየሱስ ለደቀመዛሙርቱ በምሳሌ ተናገራቸው። ይህም ተስፋ እንዳይቆርጡ እና እንዲጸልዩ ለማስተማር ነበር።

“ላይታክቱም ዘወትር ሊጸልዩ እንዲገባቸው የሚል ምሳሌን ነገራቸው፣ እንዲህ ሲል፡- በእንዲት ከተማ እግዚአብሔርን የማይፈራ ሰውንም የማያፍር አንድ ዳኛ ነበረ። በዚያችም ከተማ እንዲት መበለት ነበረች፣ ወደ እርሱም እየመጣች፡- ከባላጋራዬ ፍረድልኝ ትለው ነበር። እያሌ ቀንም አልወደደም፤ ከዚህ በኋላ ግን በልቡ፡- ምንም እግዚአብሔርን ባልፈራ ሰውንም ባላፍር፥ ይህች መበለት ስለምታደክመኝ ሁልጊዜም እየመጣች እንዳታውከኝ እፈርድላታለሁ አለ። ጌታም አለ፡- ዓመፀኛው ዳኛ ያለውን ስሙ። እግዚአብሔር እንኪያስ ቀንና ሌሊት ወደ እርሱ ለሚጮኹ ለሚታገሣቸውም ምርጦቹ አይፈርድላቸውምን? እላችኋለሁ፣ ፈጥኖ ይፈርድላቸዋል” (ሉቃስ 18፡1-9)።

እምነታችንን ሁሉ በሰማይ ወደ አለው አባታችን ያለማቋረጥና በመጠባበቅ ለመጸለይ ማዋል አለብን። ተስፋ መቁረጥ ፈጽሞ አያሻም።

ጴጥሮስ በመልእክቱ ይህን ያሳስበናል።

“ለእንዳንዶች የሚዘገይ እንደሚመስላቸው ጌታ ስለ ተስፋ ቃሉ እይዘገይም” (2ኛ ጴጥሮስ 3፡9)።

ጊዜ ይወስድ ይሆናል፤ ያም ሆኖ ጸሎታችንን መቀጠል አለብን። በተለይ አንዱ የአንዱን ሽክም ሊካፈል ስለሚችል በቤተክርስቲያን ውስጥ ይህ ሊሆን የግድ ነው። በስሙ በተሰበሰቡ አማኞች መካከል ኢየሱስ ይገኛል። ስለዚህም ቃሉን በሥራ ላይ ማዋል ይቻላል።

“ከእናንተ መከራ የሚቀበል ማንም ቢኖር እርሱ ይጻልይ፤ ደስ የሚለውም ማንም ቢኖር እርሱ ይዘምር። ከእናንተ የታመመ ማንም ቢኖር የቤተክርስቲያንን ሽማግሌዎች ወደ እርሱ ይጥራ፤ በጌታም ስም እርሱን ዘይት ቀብተው ይጸልዩለት። የእምነትም ጸሎት ድውዩን ያድናል፤ ጌታም ያስነሣዋል፤ ኃጢአትንም ሠርቶ እንደ ሆነ ይሰረዳል። እርስ በርሳችሁ በኃጢአታችሁ ተናዘዙ፣ ትፈውሱም ዘንድ እያንዳንዱ ስለ ሌላው ይጻልይ” (ያዕቆብ 5÷13-16)።

የእግዚአብሔር ቃልና እምነትህ፣ ትርጉሙ ‘እግዚአብሔር ያድናል!’ በሆነው በኢየሱስ ስም የምትሻውን ፈውስ ያምጣልህ። አሜን።

ማስታወሻ

የሽፋኑ ፎቶ በተራሮች ላይ ፀሐይ ስትወጣ ያሳያል ። ከመጽሐፉ ፍሬ አሳብ ጋር የሚዛመደው በሚልክያስ 4:2 መሠረት ነው ።